

MINISTERIET FOR FAMILIE-
OG FORBRUGERANLIGGENDER
Fødevestyrelsen

NOTAT

KONTOR FOR JURA
OG INTERNATIONAL KOORDINATION

29.09.2006
J.nr.: 2006-20-23-01578/TVLU

Høringsnotat vedrørende udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om fødevarer, lov om næringsbrev til føde varebutikker og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Strafskærpelse, næringsbrev til føde varevirksomheder samt inddragelse heraf, udveksling af oplysninger m.v.)

1. Indledning

Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om fødevarer, lov om næringsbrev til føde varebutikker og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Strafskærpelse, næringsbrev til føde varevirksomheder samt inddragelse heraf, udveksling af oplysninger m.v.) samt bemærkninger hertil blev ved brev af 8. juni 2006 sendt i høring hos en række erhvervs- og interesseorganisationer samt offentlige myndigheder med høringsfrist den 1. august. I bemærkningerne til lovforslaget er det anført, hvilke organisationer, virksomheder og myndigheder der har haft lovforslaget i høring.

Der er under høringsperioden afholdt et orienteringsmøde for flere af de større brancheorganisationer, hvor lovforslagets hovedpunkter blev gennemgået.

Kommentarer til høringssvarene er anført nedenfor i *kursiv*.

2. Sammenfatning

Flere erhvervsorganisationer – De Samvirkende Købmænd, Mejeriforeningen, Danske Restauranter og Caféer, COOP Danmark A/S, HTSi – oplyser, at de støtter det grundlæggende formål bag lovforslaget.

For så vidt angår forslag til ændring af føde vareloven anfører flere organisationer – bl.a. Mejeriforeningen, Føde vareindustrien, Danish Meat Association, Landbrugsrådet, Coop Danmark og Dansk Handel & Service – at de finder det problematisk og retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at der fastsættes vejledende b dest relser i lovbemærkningerne, og at disse foreslåede b dest relser kan bruges som grundlag for udstedelse af administrative bøder.

Flere organisationer – bl.a. Danske Slagtermestres Landsforening, Coop Danmark, De Samvirkende Købmænd og Dansk Handel & Service – anfører endvidere, at de foreslåede b dest relser er for høje og også vil ramme det store flertal af virksomheder, som i øvrigt er lovlige, men som uundgåeligt fra tid til anden vil komme til at lave fejl.

For så vidt angår forslag til ændring af lov om næringsbrev til fødevarerbutikker (hvorved lovens titel ændres til lov om næringsbrev til visse fødevarer virksomheder) finder flere organisationer – Mejeriforeningen, Dansk Handel & Service, Danish Meat, Landbrugsraadet, DSL – det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at Fødevarestyrelsen gives kompetence til administrativt at suspendere retten til at drive virksomhed efter loven. Det påpeges også af Fødevarerindustrien, Danish Meat og Horesta, at der er tilstrækkeligt med indgrebsmuligheder i denne lov og den øvrige lovgivning. De Samvirkende Købmænd bakker op om muligheden for administrativ suspension af retten til at drive virksomhed efter loven.

Der er herudover fremkommet forslag til yderligere bestemmelser, som gennemgås nedenfor under pkt. 3.4.

3. Konkrete bemærkninger

3.1 Lov om fødevarer, § 1

3.1.1 Materialer og genstande, § 1, nr. 1

Fødevarerindustrien ønsker en tydeliggørelse af ansvaret for tilbagetrækning og tilslutter sig derfor den foreslåede ændring og opfordrer samtidigt til, at regeringen arbejder for en lignende pligt i EU.

De Samvirkende Købmænd påpeger, at såfremt der menes det samme med anvendelsen af termene ”fødevarer sikkerhed” samt ”udgøre en sundhedsfare”, bør der anvendes samme formulering.

Det bemærkes hertil, at det for at undgå eventuelle uoverensstemmelser i fortolkningen af ”fødevarer sikkerhed” og ”udgøre en sundhedsfare” findes hensigtsmæssigt udelukkende at anvende termen ”fødevarer sikkerhed”, idet det findes mest dækkende. Teksten vil derfor blive tilrettet i overensstemmelse hermed, og § 25, nr. 9, vil få følgende ordlyd: ”.. at materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer ikke må markedsføres, hvis de udgør eller antages at udgøre en fare for fødevarer sikkerheden”.

Danish Meat Association har foreslået, at der i § 25 nr. 8 skrives ”disse” og ikke ”denne”.

Dette tages til efterretning og teksten tilrettes i overensstemmelse hermed.

Landbrugsraadet har oplyst, at man er enig i reguleringen.

3.1.2 Laboratorier, § 1, nr. 2

Horesta hilser forslaget velkomment og gør opmærksom på, at det er vigtigt, at der findes en afbalanceret praksis.

Danish Meat Association giver udtryk for, at det er vigtigt, at oplysninger, der kan medvirke til opsporing, stilles til rådighed for myndighederne. DMA mener, at der kun kan være tale om oplysninger om prøver udført som et led i egenkontrol. DMA mener, at virksomheden skal underrettes om, at der er udleveret oplysninger fra laboratoriet. Det er endvidere opfattelsen, at fødevarer myndighederne skal dokumentere, at der er tale om et fødevarer båret udbrud, og at oplysninger kun skal udleveres på baggrund af en skriftlig anmodning. Det foreslås, at

det af loven fremgår, hvilke kvalificerede forhold, der skal være til stede, for at oplysningspligten indtræder, og hvad den omfatter.

Mejeriforeningen finder, at det er virksomheden, der ejer oplysningerne. Oplysningspligten er en knægtelse af denne ejendomsret. Foreningen mener endvidere, at det allerede følger af fødevarelovgivningen, at virksomheden skal kontakte fødevaremyndighederne.

Landbrugsrådet mener, at fødevarelovens § 54 indeholder hjemmel til, at laboratorier skal udlevere sådanne oplysninger.

De Samvirkende Købmænd er enig i, at opsporingen skal gøres så effektivt som muligt. DSK finder ikke, at prøveresultater kan udleveres uden virksomhedens kendskab og samtykke, hvilket menes at være en formsag. Principielt finder DSK, at oplysningerne tilhører virksomheden, og de ikke skal udleveres til myndighederne, bl.a. fordi de kan blive omfattet af aktindsigt.

Fødevareindustrien kan tilslutte sig forslaget under forudsætning af, at oplysningerne reelt er nødvendige for smitteopsporingen. Det bør dog præciseres, hvilke forhold der skal være til stede, for at oplysningspligten indtræder, og hvilke oplysninger der skal udleveres. FI mener desuden, at der kun kan være tale om egenkontrolprøver. FI ønsker oplysningerne fritaget for aktindsigt. Endelig ønskes det, at virksomheden gøres bekendt med anmodningen om udlevering af oplysningerne, og at den inddrages i opsporingsarbejdet.

Fødevarestyrelsen vil på baggrund af høringssvarene præcisere, hvornår laboratorierne har oplysningspligt, og hvilke oplysninger der er omfattet af oplysningspligten, således at det tydeliggøres, at oplysningspligten kun gælder ved konkrete udbrud eller mistanke herom. Det kan desuden præciseres, at oplysningspligten kun omfatter oplysninger, der er relevante for smitteopsporingen. Det er umiddelbart Fødevarestyrelsens opfattelse, at dette mest hensigtsmæssigt gøres ved at beskrive det i lovforslagets bemærkninger. Det fremgår allerede af lovforslaget, at der kun kan indhentes "nødvendige" oplysninger, og det er således en uddybning heraf, der efterspørges. Det fremgår desuden af lovforslaget, at oplysningspligten gælder for laboratorier, der udfører analyser efter fødevarelovgivningen, hvilket typisk er egenkontrolprøver.

Fødevarestyrelsen vil tilføje i lovteksten, at laboratoriet skal underrette virksomheden om, at laboratoriet har udleveret oplysningerne.

Oplysningerne vil typisk kunne fritages fra aktindsigt under henvisning til bestemmelsen om fritagelse af oplysninger om driftsforhold, hvor det er af væsentlig økonomisk betydning for virksomheden, at der ikke gives aktindsigt. Det vil være tilfældet så længe, der er alene tale om opsporing. Hvis det viser sig, at fødevarer fra den pågældende virksomhed er årsag til et udbrud, vil oplysningerne ikke kunne undtages fra aktindsigt.

3.1.3 Registersamkøring, § 1, nr. 3

Datatilsynet er tidligere blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget. De tidligere fremsatte bemærkninger fra tilsynet er indarbejdet i forslaget, og man har i forbindelse med nærværende høring henvist til de tidligere fremsatte udtalelser.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har bemærket, at der tillige findes en lignende bestemmelse i fiskeriloven, således § 118 i lovbekendtgørelse nr. 372 af 26. april 2006, og at dette også bør nævnes i de almindelige bemærkninger.

Skatteministeriet har vedrørende registersamkøring foreslået, der til § 54 a tilføjes ”herunder i elektronisk form”, idet man har henvist til, at det tidligere har været Datatilsynets praksis at foranledige dette indskrevet i sådanne bestemmelser.

Den af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri nævnte bestemmelse vil blive nævnt i bemærkningerne til lovforslaget. For så vidt angår Skatteministeriets høringssvar har Datatilsynet telefonisk oplyst, at den nævnte passus ikke længere har den store relevans, da den form for udveksling af oplysninger nu til dags primært sker elektronisk.

3.1.4 Generel skærpelse af bødeniveauet

3.1.4.1 Høringssvar fra private organisationer

3.1.4.1.1 Hjemmel til straf for vildledning, § 60, stk. 1, nr. 1

Fødevarerindustrien finder det betænkeligt, at der skabes hjemmel til direkte bødesanktionering i vildledningssager, da der ofte er tale om subjektive vurderinger. Fødevarerindustrien mener derudover, at instruksen om mere konsekvent bødesanktionering vil medføre flere bødeforlæg på området. Det foreslås, at administrative bødeforlæg i vildledningssager kun kan udstedes, hvis der er tale om groft uagtsomt og systematiske overtrædelser og der er sundhedsmæssig fare.

Danish Meat Association finder på linje hermed, at vildledningssager er skønsprægede og at det medfører større retsusikkerhed for virksomhederne, at der skabes direkte hjemmel til straf for overtrædelser på området. Bestemmelsen bør derfor ikke være med i lovforslaget.

De Samvirkende Købmænd mener, at forslaget – sammenholdt med de foreslåede normalbødestørrelser for vildledning – går for vidt, idet det ikke altid er klart om reglerne overtrædes og fordi der i de fleste tilfælde ikke er tale om fødevarsikkerhedsmæssige problemer.

Fødevarerstyrelsen finder, at der bør være adgang til administrative bødeforlæg i vildledningssager på lige fod med overtrædelser på andre områder. Anvendelse af administrative bøder kræver, at der er tale om klare sager både med hensyn til overtrædelsens indhold og med hensyn til de retsregler, som er overtrådt. I modsat fald skal der ske politianmeldelse. Anvendelse af administrativt bødeforlæg er et tilbud til virksomheden om en nem og hurtig afgørelse af sagen. Virksomheden kan, såfremt den er uenig i bødeforlægget, frit vælge at undlade at betale bøden, hvorved domstolene får anledning til at vurdere sagen. For så vidt angår instruksen om mere konsekvent bødesanktionering, som Fødevarerindustrien nævner, så er overtrædelse af reglerne om vildledning ikke nævnt i den pågældende instruks, og sådanne overtrædelser vil derfor ikke være omfattet af instruksen.

3.1.4.1.2 Skærpelse af strafniveauet, § 60, stk. 5

Det skal indledningsvist nævnes, at Fødevarerstyrelsen, som en konsekvens af, at instrukserne, som er udarbejdet som led i nul-tolerance planen, ikke er en del af lovforslaget, ikke har for-

holdt sig til den del af høringssvarene, som udelukkende drejer sig om de pågældende instrukser.

3.1.4.1.2.1 Generelt til fastsættelse af vejledende bødestørrelser i lovbemærkningerne, anvendelse af administrative bøder og skærpelserne generelt

Landbrugsrådet understreger, at bødefastsættelsen er et kerneområde for domstolenes virksomhed.

Mejeriforeningen finder, at bøder i sig selv ikke løser problemer med ulovlige forhold, og at det er et sundt princip, at myndighederne i første omgang giver indskærpelser, påbud eller forbud, så virksomhederne får en mulighed for at anke afgørelsen.

Dansk Handel & Service er overordnet set meget betænkelig overfor omfanget og størrelserne af de foreslåede bøder i lovforslaget og finder, at administrativt pålagte bøder generelt er betænkeligt af hensyn til retssikkerheden. Forslaget rammer det store flertal af virksomheder, som overholder lovgivningen, uforholdsmæssigt hårdt. Der er ikke proportionalitet mellem overtrædelse og straf. Det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, dels at der kan gives så store administrative bøder og dels at bødekataloget omfatter så mange områder. Bøder bør ikke pålægges ved førstegangsovertrædelser m.m. der er tale om overtrædelser af væsentlig karakter for fødevarer sikkerheden.

Det bemærkes, at Dansk Supermarked A/S har tilkendegivet, at de i det hele taget er dækket ind via Dansk Handel & Service's svar, ligesom Danmarks Restauranter & Cafeer i det hele kan tilslutte sig høringssvaret fra Dansk Handel & Service.

Fødevarerindustrien finder det problematisk, dels at virksomhederne kun kan få prøvet en bøde ved domstolene efter en forudgående politianmeldelse, idet en politianmeldelse kan give negativ presseomtale, og dels at bødestørrelserne i lovforslaget ikke bliver fastlagt ved domstolene. Som løsning foreslår Fødevarerindustrien, at der bliver mulighed for at vedtage et bødeforlæg ved et indenretligt forlig. Fødevarerindustrien finder det endvidere problematisk at lave en bødepraksis, der bygger på grænseværdier fastsat i EU, idet disse grænser har væsentlige mangler.

Danish Meat Association er stærkt bekymrede over de foreslåede skærpelser, og finder det uacceptabelt, hvis der kan udstedes administrative bøder, som ikke er fastsat på baggrund af retspraksis, men alene på baggrund af vejledende bødestørrelser beskrevet i lovbemærkningerne.

Landbrugsrådet mener på linje hermed, at der alene kan fastsættes administrative bøder på baggrund af domspraksis. Rådet opfordrer derfor kraftigt til, at Fødevarerstyrelsen fortsat vil anmelde de overtrædelser til politiet, hvor der ikke er domspraksis, med henblik på at domstolene fastsætter bødeniveauet.

Coop Danmark finder, at administrativt pålagte bøder generelt er betænkelige af hensyn til retssikkerheden.

For så vidt angår bemærkningerne til fastsættelse af vejledende normalbødestørrelser i lov-bemærkningerne henvises til det under punkt 3.1.4.2. anførte til Dommerforeningens hørings-svar.

Det bemærkes i øvrigt, at der på mange områder i lovgivningen findes hjemmel til at afgøre sager ved administrative bøder. Det er en nem og hurtig måde for en virksomhed at få afgjort sagen, og virksomheden har altid den retssikkerhed, at den til enhver tid kan vælge i stedet at få sagen prøvet ved domstolene.

Der ses – bl.a. på baggrund af den seneste tids fødevareskandaler – at være behov for en generel skærpelse af bødeniveauet ved overtrædelse af reglerne på fødevarerområdet. Der er endvidere et bredt politisk ønske om en sådan skærpelse. Såfremt en generel skærpelse skulle ske via domstolspraksis, ville dette formentlig have en meget lang tidshorison, og det findes derfor ikke hensigtsmæssigt at hæve bødeniveauet af den vej.

For så vidt angår Fødevarerindustriens bemærkninger vedrørende bøder fastsat for overskridelse af grænseværdier fastsat i EU bemærkes det, at de fastsatte grænseværdier i mange tilfælde er bindende for Danmark, og grænserne vil derfor være afgørende ved fastsættelse af sanktion for overtrædelse heraf.

3.1.4.1.2.2 Bødestørrelserne

Dansk Handel & Service finder, at bødestørrelserne i lovforslaget er for høje og bødeniveauet skal revurderes. Virksomhederne bør kun pålægges bøder, når overtrædelsen har væsentligt betydning for fødevarerregionens sikkerhed. Det skal endvidere sikres, at reglerne administreres og håndhæves ens i samtlige fødevarerregioner; der henvises til en supervisionsrapport, som viser, at der er fejl i mange af fødevarerregionernes kontrolrapporter.

Danske Slagtermestres Landsforening og De Samvirkende Købmænd finder ikke, at det nuværende bødeniveau er for lavt, dog muligvis med undtagelse af bøder til visse engrosvirksomheder, store selskaber og koncerner.

De Samvirkende Købmænd bemærker videre, at der bør afholdes et møde med erhvervet til en drøftelse af den indbyrdes prioritering af bødestørrelserne, ligesom de gerne så en skematisk opstilling over de foreslåede bødestørrelser overfor de nuværende bødestørrelser.

Coop Danmark mener generelt ikke, at der er behov for at forhøje bødestørrelserne. De påpeger som et særligt problem, at reglerne administreres forskelligt mellem de enkelte fødevarerregioner og de enkelte tilsynsførende, og finder at der inden loven træder i kraft bør iværksættes initiativer, der sikrer en ensartet administration.

HORESTA finder, at skærpelse af straffniveauet er en god ide under forudsætning af, at regionerne håndterer regelgrundlaget ensartet. Det burde fremgå af lovforslaget, hvorledes der sikres en mere ensartet kontrol regionerne og de enkelte kontrollanter imellem.

Erhvervsorganisationen HTSI tilslutter sig principielt en skærpelse af bødestørrelserne ved overtrædelser, hvor fødevarer er sundhedsskadelige eller ved decideret svindel med fødevarer,

men derimod ikke på områder, hvor reglerne ikke er klare og hvor det beror på en individuel vurdering, om reglerne er overholdt.

Der er et bredt politisk ønske om forhøjede bøder på området. Overtrædelse af reglerne på fødevarerområdet kan have stor betydning for såvel den enkelte forbruger som for samfundet som helhed. Det er derfor vigtigt, at overtrædelser sanktioneres konsekvent og føleligt for virksomheder. Det er opfattelsen, at det nuværende bødeniveau ikke længere har den tilstrækkelige præventive effekt til at sikre overholdelse af reglerne.

I forbindelse med fastsættelse af sanktion for den enkelte overtrædelse vil der – på linje med hvad der hidtil har været gældende – altid skulle foretages en konkret vurdering med hensyn til anvendelse af rette sanktion og en vurdering af eventuelle skærpende eller formildende omstændigheder i relation til udstedelse af administrative bøder.

Det er vigtigt i størst muligt omfang at skabe ensartethed i forvaltningen, således at ens forhold behandles ens i de forskellige regioner. Det er et særligt indsatsområde for Fødevarestyrelsen, som kontinuerligt og på mange forskellige plan arbejder med at sikre ensartethed i fødevareregionernes sagsbehandling. Det er imidlertid også væsentligt at holde sig for øje, at den enkelte tilsynsførende - som nævnt ovenfor - i hvert enkelt tilfælde skal foretage en konkret vurdering, således at der tages hensyn til alle relevante aspekter i den konkrete sag. Således kan to sager, som umiddelbart ligner hinanden, godt skulle behandles forskelligt på grund af konkrete omstændigheder.

For så vidt angår De Samvirkende Købmænds ønske om en skematisk oversigt over bødestørrelserne i lovbemærkningerne bemærkes det, at det for hver enkelt bødekategori er oplyst, hvilken normalbødestørrelse, som hidtil har været gældende, såfremt en sådan har eksisteret, og argumentation for den foreslåede bødestørrelse på området. Det findes væsentligt, at argumenterne for forhøjelserne tages med i betragtningerne, og en skematisk oversigt findes derfor ikke at kunne bidrage med noget nyt.

3.1.4.1.2.3 Forhøjelse af bøderne ved mellemstore og store virksomheder

Dansk Handel & Service finder, at der ikke er sammenhæng mellem forhøjelse af bøden ved større virksomheder og fødevarerensikkerheden.

Danish Meat Association finder, at det bør afklares, om forhøjede bøder fastsættes på baggrund af omsætning eller antal ansatte, og ligeledes bør afgrænsning af virksomheden i forhold til antal ansatte afklares. Danish Meat Association foreslår, at bøderne fastsættes efter antal ansatte på det enkelte produktionssted.

Danske Slagtermestres Landsforening finder, at grænserne for antal ansatte er sat for lavt, og opfordrer Fødevarestyrelsen til at ændre definitionerne på mellemstore og store virksomheder.

De Samvirkende Købmænd finder, at der er uoverensstemmelse mellem lovtekst (hvor kriteriet er omsætning) og bemærkninger (hvor kriteriet er antal ansatte) og påpeger, at en detailvirksomhed forholdsvis er mere ”beskæftigelsestung” end en typisk engrosvirksomhed, hvorfor antal ansatte ikke kan bruges som mål for omsætningen. Det påpeges, at bøden til en slag-

terafdeling i et supermarked bør straffes på samme niveau som en slagterforretning med samme omsætning som slagterafdelingen, og ikke efter omsætningen i hele supermarkedet.

HORESTA bemærker, at restauranter og hoteller typisk er medarbejdertunge virksomheder, som derfor kan blive ramt uforholdsmæssigt hårdt i forhold til andre virksomheder. Antallet af medarbejdere bør afgrænses eksempelvis til antal ansatte i hotellets restaurant, så bøden ikke fastsættes i forhold til samtlige ansatte på hotellet.

Coop Danmark udtrykker forundring over, at et supermarked med mere en 25 ansatte defineres som en stor virksomhed i relation til bødestørrelser. Der må sondres mellem detailvirksomheder og produktionsvirksomheder, ligesom der langt fra altid er en direkte sammenhæng mellem antal ansatte og butikkens omsætning og indtjening.

Hjemlen til at skærpe bøderne ved større virksomheder trådte i kraft den 1. januar 2006 og kriterierne for at forhøje bøden ved større virksomheder berøres ikke af det foreliggende lovforslag. Skærpelse af bøderne ved større virksomheder er således ikke afhængig af, at der er fødevarerikkerhedsmæssige konsekvenser forbundet med overtrædelsen.

I praksis har man valgt antallet af ansatte i virksomheden som parameter for strafskærpelse, fordi antallet af ansatte er langt nemmere og hurtigere at estimere, end hvis man opererede med indtjening som parameter. I langt de fleste tilfælde giver antallet af ansatte et realistisk billede af virksomhedens indtjening, og såfremt en virksomhed med et større antal ansatte har en usædvanlig lav omsætning kan dette ud fra en konkret vurdering lægges til grund som en formildende omstændighed.

Opgørelse af indtjening ville kræve indhentelse af forældede oplysninger hos SKAT i form af den seneste årsopgørelse eller via virksomhedens regnskabsmateriale. Dette ville forlænge og vanskeliggøre sagsbehandlingen og ville desuden indebære fejlkilder, f.eks. i form af forældede eller forkerte oplysninger. Det bemærkes, at der er adgang til oplysninger om antallet af ansatte i virksomheden i cvr-registret, hvilket gør det nemt administrerbart at operere med begrebet antal ansatte.

Bestemmelsen administreres i praksis således, at bøden for overtrædelser på et givet område afhænger af antal ansatte indenfor den enhed, som udgør ét tilsynssted. F.eks. vil bøden for en overtrædelse i et supermarkeds slagterafdeling eller et hotels restaurant beregnes ud fra antal ansatte i slagterafdelingen eller restauranten og ikke det samlede antal ansatte i hele supermarkedet eller hotellet. Som eksempel kan endvidere nævnes, at et slagteri typisk udgør ét tilsynssted og en bøde for overtrædelse af reglerne i en afdeling vil derfor afhænge af antal ansatte i hele virksomheden.

I forhold til antallet af ansatte, som er af betydning ved fastsættelse af bødens størrelse, sondres der mellem på den ene side detailvirksomheder og engrosvirksomheder uden behandling og på den anden side engrosvirksomheder med behandling, jf. nærmere herom i lovbemærkningernes afsnit 2.1.4.4.1.

3.1.4.1.2.4 Bemærkninger til de specifikke bødekategorier

Fødevarerindustrien anfører vedrørende bødekategorien ”Egenkontrol, sporbarhed og tilbage-trækning” at bødesanktionering for manglende tilbagetrækning af fødevarer må bero på en konkret vurdering af, om mangel på tilbagetrækning vel medføre en fare for forbrugerne. Der er en stigende tendens til, at myndighederne kræver fødevarer tilbagetrukket, selvom de ikke udgør en fare for forbrugerne, hvilket der ikke er hjemmel til i fødevareforordningens art. 19.

Det bemærkes, at der også kan kræves tilbagetrækning af fødevarer, selvom disse ikke konkret udgør en fare for forbrugerne, f.eks. ved vildledning. Også i disse situationer bør manglende tilbagetrækning kunne sanktioneres med bøde.

Dansk Handel & Service finder, at det vedrørende bødekategorien ”Manglende samarbejde med kontrolmyndighederne” skal præciseres i bemærkningerne, hvad der kan defineres som manglende samarbejde, så de tilsynsførende ikke kan give vilkårlige bøder.

Der henvises til det nedenfor under punkt 3.1.4.2 anførte vedrørende Københavns Politis høringssvar.

Dansk Handel & Service finder endvidere vedrørende bødekategorien ”Forureninger m.v.”, at det er væsentlig for virksomhederne at vide, hvilke overskridelser fra de fastsatte grænseværdier der skal til, inden virksomhederne kan få en bøde for overtrædelser.

Der kan ikke fastsættes generelle kriterier for, hvornår en overskridelse af en grænseværdi vurderes til at være en overtrædelse af bestemmelsen, som kan sanktioneres med en bøde. Dette afhænger af en konkret vurdering i den enkelte sag, og kan variere fra område til område.

De Samvirkende Købmænd mener, at den foreslåede normalbødestørrelse på 10.000 kr. i bødekategorien ”Overtrædelse af reglerne om varestandarder, handelsnormer, kvalitetsmæssige krav m.v.” er helt ude af proportioner, henset til at disse overtrædelser næppe kan siges at bringe fødevarerens sikkerheden i fare.

Som det fremgår af bemærkningerne til bødekategorien, er den vejledende normalbødestørrelse fastsat i forhold til bødestørrelsen for de overtrædelser, som der i øvrigt forslås vejledende bødestørrelser for i lovforslaget. Som det også fremgår af bemærkningerne, vil overtrædelse af reglerne ofte føre til vildledning af forbrugerne, og henset til den foreslåede normalbødestørrelse på 10.000 kr. for vildledning, findes den foreslåede bødestørrelse passende fastsat.

De Samvirkende Købmænd finder endvidere, at det vedrørende bødekategorien ”Manglende, urigtig eller utilstrækkelig mærkning” vil være berettiget at differentiere, idet manglende mærkning eller mærkning på andet sprog end dansk bør straffes hårdere end fejl i mærkningen. I det hele taget finder De Samvirkende Købmænd, at mærkningsområdet er så vanskeligt, at det er urimeligt at give bøder ved førstegangsovertrædelser. De påpeger i den forbindelse, at omtalen i lovbemærkningerne om oksekøds mærkningen (OMO) er misvisende, idet der ikke tages højde for ændringer efter 2001.

Det bemærkes hertil, at det ikke umiddelbart og i alle tilfælde findes mere strafværdigt, at der er fejl i mærkningen end at der i det hele taget mangler mærkning. Der vil i hvert tilfælde skulle foretages en konkret vurdering af overtrædelsen, herunder eventuelle formildende eller skærpende omstændigheder. Det understreges igen i denne sammenhæng, at der for at give en administrativ bøde skal være tale om en klar sag både med hensyn til overtrædelsens indhold og med hensyn til de retsregler, som er overtrådt. I de tilfælde, hvor der er tale om overtrædelse af mere skønsprægede regler, er der ikke noget udgangspunkt om, at der skal gives bøder ved førstegangsovertrædelser. Dette er dog ikke udelukket alt afhængig af de konkrete omstændigheder i sagen.

Bemærkningerne vedrørende oksekødmærkningen er justeret i lovbemærkningerne på baggrund af De Samvirkende Købmænds bemærkninger.

HORESTA bemærker vedrørende bøde kategorien ”Manglende autorisation m.v.”, at den foreslåede normalbødestørrelse på 10.000 kr. i detailledet bør være højere, hvis der gennem længere tid drives ulovlig fødevarer virksomhed med ulig konkurrence til følge.

Fødevareregionerne skal i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret vurdering af overtrædelsen. Såfremt en virksomhed gennem en længere periode har udøvet fødevarer virksomhed uden fornøden autorisation kan dette tale for anvendelse af skærpende omstændigheder, således at bøden forhøjes i forhold til normalbødestørrelsen. Hvis regionen skønner, at en sådan forhøjet bøde ikke står mål med omfanget af lovovertrædelsen, skal der ske politianmeldelse med påstand om højere bøde.

Dansk Handel & Service finder det vedrørende bøde kategorien ”Overtrædelse af reglerne om holdbarhedsmærkning m.v.”, bekymrende, hvis en dagligvarebutik, på baggrund af lovforslaget og instruksen om mere konsekvent bødesanktionering, risikerer en bøde, fordi der findes en enkelt vare med overskreden holdbarhed. Lovforslaget sikrer i den sammenhæng ikke den nødvendige proportionalitet mellem overtrædelsens karakter og strafsanktioneringen.

Coop Danmark bemærker vedrørende samme bøde kategori, at det forekommer urimeligt, at et supermarked straffes på linje med en engros virksomhed, som har svindlet med store partier kød, hvis der i supermarkedet findes få varer med overskreden holdbarhedsdato.

De Samvirkende Købmænd påpeger på linje hermed, at det er urimeligt at straffe den situation, hvor der findes varer med udløben holdbarhedsdato på en butikshylde og den situation, hvor der bevidst sker ændring af holdbarhedsmærkning med henblik på at sælge varer, som ikke mere kan sælges lovligt, ens.

Det bemærkes, at der netop for så vidt angår denne bøde kategori er sondret mellem detailvirksomheder og engros virksomheder, således at den vejledende normalbødestørrelsen er dobbelt så stor ved engros virksomheder som ved detailvirksomheder. Dette skyldes til dels, at der netop har vist sig store problemer med disse forhold i engros virksomheder.

Udover den grundlæggende differentiering mellem detail- og engros virksomheder på dette område vil der være mulighed for yderligere differentiering i form af formildende omstændigheder, f.eks. et lille antal fødevarer med overskreden holdbarhed, eller skærpende omstæn-

digheder, f.eks. ved store mængder kød med deraf følgende stor fortjeneste. I sidstnævnte tilfælde kan det komme på tale at politianmelde forholdet med påstand om større bøde end der kan opnås administrativt. Særligt for så vidt angår det af Dansk Handel & Service anførte bemærkes det, at der altid skal foretages en konkret vurdering af forholdets karakter og omfang, herunder om der er tale om bagatelagtige forhold. Såfremt dette er tilfældet, skal der ikke nødvendigvis gives en administrativ bøde for forholdet.

3.1.4.1.2.5 Yderligere bemærkninger

Coop Danmark finder det meget uheldigt, at skærperne vil ramme de 98 % af virksomhederne, som udfolder store bestræbelser på at overholde reglerne, men hvor der uundgåeligt fra tid til anden vil ske utilsigtede fejl. Coop Danmark finder, at der bør sondres mellem utilsigtede fejl og bevidste overtrædelser. Der efterlyses en omtale af ansvarsplaceringen for overtrædelser og spørges, om alle led i kæden hæfter for samme fejl, således at Coop Koncernen risikerer at få to bøder for samme forseelse – én til lageret ved centralt indkøbte varer og én i butik.

De Samvirkende Købmænd mener i tråd hermed, at det er afgørende at skelne mellem fejl, der kan opstå, selvom man kender reglerne og i øvrigt har intentioner om at følge dem, og bevidste overtrædelser af reglerne af bekvemmelighed eller for økonomisk vindings skyld. Det er således ikke rimeligt, at der altid skal gives en bøde første gang en overtrædelse observeres, i det baggrunden for overtrædelserne bør have betydning.

De Samvirkende Købmænd mener videre, at det bør pointeres, at det som udgangspunkt er den virksomhed, som er årsag til fejlen, som er hjemfalden til straf, og ikke den virksomhed, som er i besiddelse af varen, når fejlen bliver opdaget. Detailvirksomheder er, som det sidste led i fødevarekæden, meget udsat, da alle fødevarer går gennem en detailforretning, som dermed kan siges at overtræde reglerne i mange tilfælde. Det påpeges, at detailbutikker i realiteten utallige gange har solgt fødevarer, som er farlige, uden at butikken har haft mulighed for at vide det, inden den fik besked om tilbagetrækning af varen.

Det er væsentligt at holde sig for øje, at en række grundlæggende betingelser skal være opfyldt for at kunne ifalde straf. En af betingelserne er, at virksomheden skal have handlet forsætligt eller uagtsomt - virksomheden kan således ikke idømmes en bøde, hverken ved domstolene eller administrativt, hvis der ikke er noget at laste virksomheden.

Der skal ved alle overtrædelser af reglerne laves en konkret vurdering af sagens omstændigheder, herunder hvordan ansvarsplaceringen er. Ansvarsplaceringen kan ikke beskrives generelt, men afhænger af det konkrete område og den konkrete sag. Det skal i den forbindelse understreges, at virksomhederne, i tilfælde af eventuel tvivl om ansvarsplaceringen på et givet område, kan have en særligt forpligtelse til at beskrive ansvarsplaceringen i virksomhedens egenkontrolprogram.

Der skal endvidere altid foretages en konkret vurdering af, hvilken sanktion der skønnes relevant. Der skal således ikke i alle tilfælde gives en bøde ved førstegangsovertrædelser. Dette er dog – på nær ved bagatelagtige overtrædelser – udgangspunktet i de tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af klare regler. I disse situationer er der som udgangspunkt ingen mo-

menter der taler i undskyldende retning for, at virksomheden ikke har overholdt den pågældende regel.

Dansk Handel & Service foreslår, at der i lovforslaget oprettes en særlig vejledningstjeneste, hvor – så vidt forslaget forstås - fødevaremyndighederne skal vejlede og rådgive fødevarevirksomhederne om reglerne på fødevareområdet.

Det er væsentligt at slå fast, at det er virksomhederne, der har ansvaret for, at reglerne på fødevareområdet overholdes. Dette betyder ikke, at fødevareregionerne ikke kan vejlede om reglerne og fortolkningen af disse. Sådan vejledning yder fødevareregionerne allerede i dag.

3.1.4.2 Høringssvar fra offentlige myndigheder

3.1.4.2.1 Skærpelse af straffniveauet, § 60, stk. 5

3.1.4.2.1.1 Generelt til fastsættelse af vejledende bødestørrelser i lovbemærkningerne

Den Danske Dommerforening understreger, at bødefastsættelse er et kerneområde for domstolens virksomhed, og at domstolsprocessen er indrettet således, at der kan tages hensyn til omstændighederne i den enkelte sag, hvad enten disse peger i skærpelse eller formildende retning. Det detaljerede bødeniveau i lovforslaget giver derfor anledning til principielle betænkeligheder. Dommerforeningen bemærker, at det imidlertid også fremgår af lovbemærkningerne, at bødefastsættelse fortsat skal bero på domstolens konkrete vurdering, og det må forventes, at domstolene vil anse lovbemærkningernes bødeniveau som vejledende ved den konkrete bedømmelse.

Dommerforeningen tager ikke afstand fra lovforslaget, men understreger domstolens rolle. Det er væsentligt at slå fast, at de foreslåede bødestørrelser i bemærkningerne alene er vejledende i forhold til domstolene, og at fastsættelse af den endelige straf i sidste instans beror på domstolens konkrete vurdering af samtlige sagens omstændigheder. Dette fremgår også eksplicit af lovbemærkningerne.

Fastsættelse af vejledende normalbødestørrelser i lovbemærkninger er tidligere anvendt på andre områder, bl.a. vedrørende medicin til dyr, jf. lov nr. 105 af 20. februar 2006.

3.1.4.2.1.2 Bemærkninger til de specifikke bødekategorier

Fiskeridirektoratet bemærker, at bødekategorien ”Ulovligt fiskeri og ulovlig omsætning af fisk m.v.” skal omformuleres, idet det bevæger sig ind på et område, som indgående reguleres af fiskeriloven.

Fødevarestyrelsen har haft drøftelser med Fiskeridirektoratet vedrørende udformningen af afsnittet, som herefter er tilrettet i overensstemmelse hermed.

Fiskeridirektoratet bemærker endvidere vedrørende bødekategorierne ”Manglende autorisation m.v.” og ”Manglende registrering m.v.”, at det bør fremgå af bemærkningerne, at der under en eventuel straffesag om overtrædelse af såvel fiskerilovgivningen og fødevarelovgivningen bør ske sammenlægning af bøderne.

Fødevarestyrelsen og Fiskeridirektoratet har drøftet problemstillingen, som efter en umiddelbar vurdering også kræver en lovændring på Fiskeridirektoratets ressortområde, hvorefter

Fiskeridirektoratet har anført, at der ikke ønskes en lovændring i den henseende, og at problematikken vil blive forsøgt løst på anden måde.

Københavns Politi skønner, at bødekategorien ”Manglende samarbejde med kontrolmyndighederne” vil give anledning til væsentlige bevismæssige problemer i retten, men da manglende samarbejde typisk vil være omfattet af andre typer overtrædelser skønnes bødekategorien overflødig.

Det kan forekomme, at nogle af de overtrædelser, som er omfattet af bødekategorien ”Manglende samarbejde med kontrolmyndighederne” også vil være omfattet af andre bødekategorier. I så fald skal bødestørrelsen for den mere specifikke bødekategori, f.eks. manglende udlevering af oplysninger, anvendes. Der er imidlertid situationer, hvor manglende samarbejde med tilsynsmyndighederne betyder, at der ikke kan føres effektiv kontrol, og hvor forholdet ikke falder ind under en af de øvrige bødekategorier, f.eks. hvor de tilstedeværende personer i virksomheden fysisk forhindrer den tilsynsførende i at foretage tilsyn. Lovbemærkningerne er på baggrund af høringssvarene præciseret i overensstemmelse hermed.

3.1.4.2.1.3 Yderligere bemærkninger

Københavns Politi bemærker, at det af lovforslagets § 60, stk. 5 direkte fremgår, at der i forbindelse med strafudmålingen skal tages hensyn til, om overtrædelser har fremkaldt fare for fødevarer sikkerheden eller er begået som led i systematiske overtrædelser af fødevarerlovgivningen. Når det samtidig er anført i lovbemærkningerne, at der skal ske politianmeldelse af et forhold, såfremt de vejledende bødestørrelser ikke vurderes at udgøre en tilstrækkelig sanktion, og der i den forbindelse nævnes de samme kriterier, som er anført direkte i bestemmelsen, finder Københavns Politi, at det vil være svært at få fastsat en større bøde i retten.

Der kan på flere områder indenfor fødevarerlovgivningen forekomme overtrædelser, som af den ene eller anden årsag er grovere, har større omfang eller lignende end hovedparten af overtrædelser på det pågældende område. Det er vigtigt, at der i sådanne situationer kan gives højere bøder end det, der følger af de vejledende normalbødestørrelser. Det er imidlertid ikke muligt at give højere administrative bøder end de vejledende størrelser, som er fastsat i lovforslaget eventuelt efter forhøjelse på grund af skærpende omstændigheder. I sådanne tilfælde vil der skulle ske politianmeldelse, således at spørgsmålet om bødestørrelse kan afgøres ved domstolene. På baggrund af Københavns Politis bemærkninger er lovbemærkningerne uddybet på det punkt.

3.2 Lov om næringsbrev til fødevarerbutikker, § 2, nr. 1-21

3.2.1 Høringssvar fra private organisationer

Dansk Handel & Service (hvilket i denne forbindelse også omfatter Dansk Supermarked A/S) har anført, at muligheden for administrativt at suspendere retten til at drive virksomhed er forslaget største retssikkerhedsmæssige problem. Der er tale om et så alvorligt og vidtrækkende indgreb, at det bør henhøre under domstolene. Der er allerede mulighed for at fratage retten til at drive erhvervsvirksomhed efter den nuværende næringsbrevslov. Denne sanktion har endnu ikke været i brug, og der er ikke grund til at indføre nye og retssikkerhedsmæssigt betænkelige ordninger, før de eksisterende muligheder er udtømt. Problemerne, der opstod i foråret 2006, er løst ved at udvide loven til engrosvirksomheder. Ved den foreslåede model får fødevarerkontrollen i realiteten rollen som regeludsteder, fortolker, kontrollør, anlager og

dømmende myndighed, hvilket er betænkeligt. DH&S kræver, at bestemmelsen bliver fjernet, og at indsatsen i stedet koncentrerer sig om at udnytte de eksisterende muligheder. F.eks. kan man udvide mulighederne for at udstede forbud om salg af konkrete varer. Fastholdes bestemmelsen om administrativ suspension, skal det som et minimum sikres, at en virksomhed får mulighed for at indbringe suspensionen for domstolene indenfor få dage, så en beslutning på fejlagtigt grundlag ikke risikerer at ødelægge virksomheden.

Fødevarerindustrien har vedr. administrativ suspension anført, der allerede findes en sådan mulighed ved øjeblikkeligt salgsforbud, tilbagetrækning eller påbud om produktionsstandsning. Man kan acceptere forslaget, hvis det ikke samtidig medfører, at virksomheden fratages autorisationen, med mindre der samtidig foreligger grove overtrædelser af fødevarerlov-givningen. Herudover finder man, at det bør præciseres, at autorisationen kan bevares, hvis ledelsen erstattes, og forholdene bringes i overensstemmelse med lovgivningen. Endelig bemærkes det, at forslaget kan få store konsekvenser for virksomheder og deres medarbejdere, og at hvis virksomheden efterfølgende frikendes af myndighederne, vil Fødevarerstyrelsen være erstatningsansvarlig.

Danish Meat Association anfører, der allerede er mulighed for midlertidigt at lukke en virksomhed, hvorfor der er ikke behov for mere lovgivning. Suspensionsmuligheden er ikke i overensstemmelse med almene retssikkerhedsmæssige principper. Indgreb som dette bør afgøres af domstolene og ej administrativt, idet retsplejeloven giver garantier for retssikkerheden ved domstolene. Det er bekymrende, at det er samme myndighed, der udsteder sanktionerne og suspenderer retten til at drive virksomhed. Det vil ofte være ensbetydende med lukning, uanset efterfølgende domstolsafgørelse, og det er ikke i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Det er unødvendigt at autoriserede virksomheder skal have et næringsbrev. Autorisation/registrering giver allerede effektiv mulighed for at stoppe virksomheders aktiviteter.

Landbrugsraadet har anført, at administrativ suspension er en ganske vidtgående beføjelse, og at det bør overvejes, om det er nødvendigt henset til de bestående muligheder for at indstille en virksomheds produktion, herunder ved midlertidig lukning. Raadet foreslår, at bestemmelsen udgår. I hvert fald bør det præciseres, hvornår den finder anvendelse, samt hvornår beslutning om at anmode anklagemyndigheden om at iværksætte frakendelsesprocedure er truffet. Endvidere bør domstolsprøvelse tillægges opsættende virkning.

Danske Slagtermestres Landsforening har anført, at virksomheder, som på nuværende tidspunkt har næringsbrev og er i basen, ikke bør pålægges yderligere omkostninger/gebyr for optagelse og løbende administration på baggrund af, at der drives både butik og engrosvirksomhed/slagtehus på samme virksomhed. Som følge af de hævdede bødestørrelser, bør man også hæve undergrænsen for indberetning til overtrædelsesregisteret i næringsbasen. DSL har vedrørende administrativ suspension anført, at man ser bestemmelsen som en alvorlig indgriben i virksomhedernes retssikkerhed, og man er bekymret for, hvordan en sådan sanktionsmulighed vil finde anvendelse. Især mangler der klare definitioner på, hvornår der er overhængende risiko for fødevarer sikkerheden. Definitionen vil kunne blive præget af mediernes skandalehistorier. Endelig er man bekymret for konsekvenserne for virksomheder, der bliver midlertidigt suspenderet, og hvor det efterfølgende viser sig, at dette var uberettiget.

De Samvirkende Købmænd anfører, at man er enig i en strammet kurs over for virksomheder, der bevidst overtræder lovgivningen. Man er tillige enig i, at anvendelsesområdet for næringsbrevsloven udvides til at gælde også engrosvirksomheder. DSK efterlyser en præcisering i lovforslaget, om hvorvidt administrativ frakendelse også kan komme på tale, hvis der ikke er tale om overtrædelse af fødevarerlovlovgivningen, men derimod anden lovgivning. Som følge af de hævdede bødestørrelser, bør man også hæve undergrænsen for indberetning til overtrædelsesregisteret i næringsbasen. Herudover bakker man op om muligheden for administrativ frakendelse.

Mejeriforeningen har anført, at man generelt har forståelse for en tilpasning til den seneste tids uheldige eksempler. Man forstår godt intentionerne bagved bestemmelsen, men finder dog, at da området normalt hører under domstolene, bør området granskes og præciseres nøje inden iværksættelse.

HORESTA har anført, at man glæder sig over, at engrosleddet nu også vil blive omfattet af næringsbrevsloven, men finder, at man endnu mangler at se loven og næringsdatabasen fungere efter hensigten. Organisationen er modstander af muligheden for administrativ frakendelse af retten til at drive virksomhed. Fødemyndighederne har tilstrækkelige sanktionsmuligheder, og herudover er det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at vurderingen foretages af myndigheden alene. Endelig bør salg af stærke drikke til unge under 16 år i detailhandlen kunne betragtes som en overtrædelse i Næringsbasen.

HTSi anfører, at transportvirksomheder, der transporterer fødevarer, også vil blive omfattet af næringsbrevsordningen. Godskørsel med lastbiler på over 3,5 tons skal imidlertid allerede opfylde diverse betingelser fastsat i godskørselsloven (lovbekendtgørelse nr. 108 af 19. februar 2003 som ændret ved lov nr. 474 af 9. juni 2004), der implementerer et EU-direktiv. Næringsbrevsordningen vil ikke kunne udbredes til at gælde udenlandske fødevarertransportører, hvilket vil forvride konkurrencen, og der vil blive tale om administrative meromkostninger for de omfattede, danske virksomheder. HTSi foreslår derfor, at det overvejes at undtage transporterhvervet fra næringsbrevsordningen, og i stedet inddrager overtrædelser af lov om fødevarer som en af de tilbagekaldelsesårsager, der er nævnt i godstransportlovens § 12.

Phillip Morris ApS har anført, at salg af tobaksprodukter til unge under 16 år bør betragtes som en lovovertrædelse i relation til næringsbasen.

Vedrørende den generelle kritik af bestemmelsen om administrativ frakendelse af retten til at drive virksomhed efter loven (Dansk Handel & Service, Landbrugsraadet, DSL m.fl.) skal det bemærkes, at det har været en forudsætning, at der nu bliver mulighed for at gribe ind umiddelbart overfor personer og virksomheder, der gentagne gange har overtrådt lovgivningen og bragt fødevarerens sikkerheden i fare. Derfor er der introduceret en mulighed for at foretage en midlertidig, administrativ frakendelse af retten til at drive fødevarerens virksomhed inden retssagen. Formålet med bestemmelsen ville blive forspildt, hvis der blev tillagt anmodning om domstolsbehandling opsættende virkning.

Autorisation og næringsbrev til fødevarerens virksomhed (Fødevarerindustrien og Danish Meat) er to uafhængige systemer, og selvom de lovovertrædelser, der fører til frakendelse af næringsbrev, også kan føre til fratagelse af autorisation, er dette ikke automatisk en konsekvens. Au-

torisation er knyttet til en virksomheds cvr-registrering. Fratagelse af autorisation er derfor ikke et effektivt middel til at forhindre virksomheder, persongrupper eller personer i at fortsætte med bevidst at overtræde lovgivningen, da der kan søges om en ny autorisation, så snart samme person eller persongruppe har erhvervet et nyt cvr-nummer til deres virksomhed. Der henvises herudover til bemærkningerne til lovforslaget, hvor dette emne også behandles.

Vedrørende en præcisering af tidspunktet for en beslutning om at anmode anklagemyndigheden tage skridt til at indlede en frakendelsesprocedure (Landbrugsraadet) skal det bemærkes, at der ikke er knyttet formalia til det tidspunkt, hvor Fødevarestyrelsen træffer beslutning om at anmode anklagemyndigheden tage skridt til at indlede en frakendelsessag. Der er tale om det tidspunkt, hvor Fødevarestyrelsen gennem sin sagsbehandling finder, at der er tilstrækkeligt grundlag for at fremsende den nævnte anmodning til anklagemyndigheden. Der er ikke knyttet formalia til dette tidspunkt, og det vil ikke blive markeret på andre måder.

DSL bemærker ”- at virksomheder, som på nuværende tidspunkt har næringsbrev og er i basen, ikke bør pålægges yderligere omkostninger/gebyr for optagelse og løbende administration på baggrund af, at der drives både butik og engrosvirksomhed/slagtehus på samme virksomhed”. Det skal bemærkes, at denne problemstilling allerede kan opstå i dag, hvis der drives både fødevarerbutik og restaurationsvirksomhed fra forretningsstedet. Det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering at virksomheder, der driver fødevarerbutik og engrosvirksomhed fra samme forretningssted skal have samme vilkår som de virksomheder, der allerede er omfattet af kravet om næringsbrev. Reglerne bliver i dag fortolket således, at hvis driften er adskilt f.eks. ved, at de to typer virksomhed foregår i separate lokaler, vil virksomheden skulle have næringsbrev til begge typer virksomhed.

Med henvisning til DSK's bemærkninger skal det bemærkes, at beføjelsen til at foretage administrativ frakendelse af retten til at drive virksomhed efter loven alene tilkommer Fødevarestyrelsen, hvorefter det i denne forbindelse kun vil være overtrædelser af de love, som Fødevarestyrelsen administrerer, der er relevante.

For så vidt angår godstransportører (HTSi) skal det bemærkes, at der på mange andre områder også vil være tale om, at man skal have to forskellige tilladelser, typisk en autorisation og et næringsbrev, for at kunne drive fødevareraktivitet. Herudover sikrer prøven til næringsbrevet tilstedeværelsen af et relevant vidensgrundlag, ligesom næringsbasen har et centralt overtrædelsesregister, hvilket ikke er tilfældet for godstransportloven – uanset om overtrædelser af fødevarerloven ved en senere lovændring blev tilføjet som en af godstransportlovens tilbagekaldelsesårsager, jf. lovens § 12. Godstransportloven omfatter heller ikke mindre lastvognstyper. Hvis godstransportører undtages fra næringsbrevsordningen, vil der blive et svagt led i den kæde, der beskytter fødevarerikkerheden.

Det er ikke med nærværende lovforslag tilsigtet at ændre på undergrænsen for indberetning til overtrædelsesregisteret i næringsbasen som følge af de nye bødestørrelser (som foreslået af De Samvirkende Købmænd og Danske Slagtermestres Landsforening).

Vedrørende en udvidelse af de relevante lovovertrædelser til også at omfatte salg af stærke drikke (HORESTA) og tobaksvarer (Phillip Morris) til unge under 16 år skal det bemærkes, at det ikke har været formålet med den nærværende lovændring at foretage en udvidelse af de

relevante lovovertrædelser, men alene at foretage en udvidelse af den personkreds, der er omfattet af loven.

3.2.2 Høringssvar fra offentlige myndigheder

Arbejdstilsynet har anført, at lovforslaget vil kunne påføre dem ekstra arbejdsopgaver i forbindelse med, at Arbejdstilsynet efter forslaget § 2, nr. 18, også skal til at indstille til frakendelse af retten til at drive virksomhed efter loven.

Rigspolitiet har ingen bemærkninger til selve indholdet af lovforslaget men anfører, at man forudsætter, at eventuelle erstatningssager som følge af, at en virksomhed midlertidigt har fået suspenderet retten til at drive virksomhed, behandles af Fødevarestyrelsen.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har anført, at udvidelsen af lovens område til også at omfatte fødevarerengrosvirksomheder har som konsekvens, at visse fiskerivirksomheder nu også skal have næringsbrev. Fiskere, der lander egen fangst til fiskeauktioner m.m., vil ikke blive omfattet af loven. Derimod vil de såkaldte omsætningsled, fiskeauktioner, samlecentraler, fiskesorteringer, fiskeeksportører og –importører, alle blive omfattet af kravet om næringsbrev. Ministeriet bemærker videre, at domme og strafbare overtrædelser af fiskerilovgivningen også bør fremgå af Næringsbasens overtrædelsesregister, og at det kunne overvejes at indføre en informeringspligt overfor andre myndigheder (f.eks. Fiskeridirektoratet), når der sker frakendelse efter loven, ligesom det er relevant at videregive oplysning om, at en person eller virksomhed nægtes næringsbrev.

Det bemærkes hertil, at det med nærværende lovforslag som nævnt ovenfor under pkt. 3.2.1 ikke er tilsigtet at udvide området for relevante lovovertrædelser men alene at foretage en udvidelse af den personkreds, der er omfattet af loven. Herudover skal det bemærkes, at det kun er de myndigheder, der har indberetningspligt til overtrædelsesregistret i næringsbasen, der har adgang hertil, og at der ikke er lovhjemmel til udveksling af oplysninger om strafbare forhold herfra mellem myndigheder omfattet af ordningen og andre myndigheder.

Erhvervs- og Byggestyrelsen har anført, at personer med lignende baggrund fra andre EU/EØS-lande bør anerkendes efter princippet om gensidig anerkendelse.

Det er i bemærkningerne til Forslag om lov om næringsbrev til fødevarerbutikker anført, at der sker gensidig anerkendelse vedrørende personer med lignende uddannelser fra andre EU/EØS-lande. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i dette princip, hvorfor det ikke er nævnt i bemærkningerne til nærværende lovforslag.

3.3 Lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v., § 3

DRC (Danmarks Restauranter & Cafeer), anfører indledningsvist, at deres høringssvar alene retter sig mod ændringen af lov om restaurations- og hotelvirksomhed. Man støtter generelt en skærpet kurs overfor virksomheder, der overtræder lovgivningen, men man er modstander af muligheden for administrativ frakendelse af retten til at drive virksomhed, da bestemmelsen indebærer risiko for, at virksomheder udsættes for vilkårlig indgriben med måske uoprettelige skader til følge. På grund af sanktionernes alvor bør det være underlagt den retslige prøvelse, som domstolene står for. Der er i lovgivningen i dag allerede mulighed for flere former for indgreb mod virksomheder, der overtræder lovgivningen. Der er allerede i restaurationslov-

givningen – sådan som der også er i næringsbrevsloven – mulighed for frakendelse af retten til at drive virksomhed ved dom, og denne ret kan allerede suspenderes under sagens behandling. Problemet er ikke indgrebets karakter, men den myndighed der udfører suspensionen. DRC finder, at der generelt ikke er behov for en bestemmelse som den foreslåede.

Der henvises til det ovenfor anførte om den tilsvarende bestemmelse i lov om næringsbrev til fødevarerbutikker (herefter lov om næringsbrev til visse fødevarer virksomheder).

3.4 Øvrige områder af forslaget

Finansministeriet har anført, at der under teksten til ”Økonomiske konsekvenser” mangler redegørelse for ½ mio. kr.

Der er foretaget opdatering af bemærkningerne til lovforslaget på dette punkt.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Center for Kvalitet i Erhvervsregulering (CKR), har vedrørende de erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser bemærket, at lovforslagets administrative konsekvenser ikke vurderes at være af et omfang, der berettiger, at forslaget forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har på denne baggrund foreslået en samlet tekst til lovforslagets afsnit om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det tilføjes, at der for at undgå unødige byrder for erhvervslivet bør udarbejdes en kommunikationsplan for loven, som beskrives i lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet.

Den af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foreslåede tekst er nu indarbejdet i lovforslaget. Det er hensigten at udarbejde en kommunikationsguide for hele lovforslaget. Det kan oplyses, at det påtænkes at gennemføre en målrettet informationskampagne overfor de virksomheder, som bliver omfattet af kravet om næringsbrev. Informationsindsatsen indebærer bl.a., at der vil blive informeret om kravet om næringsbrev i pressen, og at der vil blive sendt breve ud direkte til de forskellige virksomheder med information om ordningen. Der vil desuden blive taget kontakt til de relevante brancheorganisationer, for at få disse til at deltage i informationsindsatsen.

3.5 Forslag til nye bestemmelser

Der er udover de ovenfor nævnte høringssvar fremkommet forslag til yderligere bestemmelser fra høringsparter, der gennemgås i de følgende afsnit.

3.5.1 Revisionsrapporter til Fødevarerkontroludvalget

Fødevarerstyrelsens revisionsenhed har foreslået, at retten til aktindsigt i rapporter til Fødevarerkontroludvalget samt udkast hertil og uddrag heraf først gælder dagen efter, at rapporten er afgivet til Fødevarerkontroludvalgets medlemmer. I modsat fald kan man kunne komme til at meddele aktindsigt i en version af en rapport, der ikke er endelig, og derfor kan blive ændret på flere punkter, inden Fødevarerkontroludvalgets medlemmer får den tilsendt. Revisionsenheden finder dette særdeles uhensigtsmæssigt. Man bemærker, at Rigsrevisionen har fået indsat en lignende bestemmelse i rigsrevisorloven, der trådte i kraft den 13. juni 2006.

Revisionsenheden har i sit forslag henvist til, at Rigsrevisionen har fået indført en tilsvarende bestemmelse i lov om rigsrevisorerne. Justitsministeriets statsretskontor har hertil oplyst, at

Rigsrevisionen ikke er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Bestemmelsen om undtagelse fra aktindsigt vedr. dokumenter fra Rigsrevisionen er begrundet i, at man ikke skal kunne søge aktindsigt i disse dokumenter, selvom de er oversendt til myndigheder, der er omfattet af de nævnte love. Der er således ikke parallelitet i forhold til Fødevarestyrelsens revisionsenhed, der er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Det revisionsenheden anmoder om, må herefter betragtes som en ren undtagelse til forvaltningsloven og offentlighedsloven. En sådan undtagelse bør kun indføres, når der er helt særlige og tungtvejende grunde. Sådanne grunde ses ikke at være til stede. Herudover er mange myndigheder i samme situation som revisionsenheden, uden at det på disse myndigheders områder har ført til vedtagelse af en undtagelse til forvaltningsloven og offentlighedsloven. Samlet set kan Justitsministeriet ikke anbefale en bestemmelse som den foreslåede.

3.5.2 Udpantning og lønindeholdelse

Skatteministeriet har med henvisning til vejledningen til bødestørrelser som indeholdt i ændringen til fødevarereloven anført, at der skal være hjemmel til udpantning og lønindeholdelse.

Da alle de i forslaget nævnte bødetyper vil blive overgivet til politiet med henblik på strafferetlig forfølgning, følger en sådan hjemmel til udpantning og lønindeholdelse af § 91, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 207 af 18. marts 2005 om fuldbyrdelse af straf m.v.

3.5.3 Afgrænsning til fiskeriområdet

Fiskeridirektoratet har i sit hørings svar og under efterfølgende telefonisk kontakt påpeget, at der på områder, hvor direktoratets kompetenceområde grænser op til Fødevarestyrelsens, vil blive skabt et misforhold mellem deres og Fødevarestyrelsens bødestørrelser, og at lignende forhold derfor vil blive bedømt forskelligt. Fiskeridirektoratet har på den baggrund anmodet om at få medtaget et forslag til ændring af fiskeriloven i nærværende lovforslag med henblik på en harmonisering af bødestørrelserne.

Det bemærkes hertil, at der på denne baggrund har været drøftelser mellem Fødevarestyrelsen og Fiskeridirektoratet, der herefter har anført, at man ikke ønsker en ændringsbestemmelse indsat i nærværende lovforslag, og at man i stedet vil søge de ovennævnte forhold ændret på anden måde.

Liste over høringsvar med bemærkninger til Forslag til Lov om ændring af lov om fødevarer, lov om næringsbrev til føde varebutikker og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Strafskærpelse, udlevering af oplysninger fra laboratorier, næringsbrev til føde varevirksomheder, udveksling af oplysninger m.v.)

Arbejdstilsynet
Coop Danmark
Danish Meat Association
Danmarks Restauranter og Caféer
Dansk Handel & Service
Dansk Supermarked
Danske Slagtermestres Landsforening
Datatilsynet
De Samvirkende Købmænd
Den Danske Dommerforening
Erhvervs- og Byggestyrelsen
Erhvervs- og selskabsstyrelsen
Finansministeriet
Føde vareindustrien
Føde vareindustrien, Landbrugsraadet m.fl.
HORESTA
HTSi
Københavns Politi
Landbrugsraadet
Mejeriforeningen
Ministeriet for fødevarer, landbrug og fiskeri
Phillip Morris ApS
Revisionsenheden, Føde varestyrelsen
Rigspolitiet
Skatteministeriet